

Duyuru Tarihi : 27.07.2009
Duyuru No : DUYURU/2009-073
Yayımlandığı Yer : YAKLAŞIM DERGİSİ / AĞUSTOS 2009 / SAYI : 200 / Sayfa : 61-63

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

ZİNCİRLEME OLARAK ÇOK SAYIDA KDV BEYANNAMESİNİ DÜZELTME KÜLFETİNİ ORTADAN KALDIRAN MUKTEZA

1. GENEL AÇIKLAMA :

KDV beyannamesi, uygulamada düzeltme işlemine en çok konu olan beyanname türüdür.

KDV beyannamesinin düzeltilmesini gerektiren başlıca sebepler şöyle sıralanabilir :

- KDV indirim kalemleri arasında, koda alınmış mükelleflerin faturalarına dayanan KDV'ler bulunması ve bu KDV'lerin indirimler arasından çıkarılmasının istenmesi,
- Direkt ihracat yapan ve KDV iadesi isteyen firmaların beyan ettikleri ihracata ilişkin fiili ihraç ayının hangi ay olduğunun, fiili ihraç ayına ait KDV beyannamesi verildikten sonra anlaşılması,
- Aynı faturaya dayalı mükerrer indirim yapılmış olması,
- Hesaplanan KDV'de oran veya dönem hatası bulunması,
- İstisna hakkının kullanılmadığının veya haksız istisna kullanıldığının yahut bir kısım işlemin KDV kapsamında yahut kapsam dışında olduğunun fark edilmesi,
- Aralık ayı KDV beyannamesi verildikten sonra gelen, geçmiş yıl tarihli faturalara ait KDV indirim hakkının kaybedilmemesi amacıyla bu faturaların kapanan yıl defterine Aralık tarihli olarak kaydedilmesi ve Aralık KDV beyannamesinin düzeltilmesi (özel hesap dönemi kullananlar açısından yıl aşımı Aralık ayı yerine hesap döneminin son ayından sonra gerçekleşir. 15 no.lu KDV Sirküleri)

Düzeltilme sonucunda ödenecek KDV'de artış oluyorsa, düzeltmenin pişmanlıkla beyan edilerek (internette beyanname verirken pişmanlık butonu işaretlenmek suretiyle) yapılması cezanın ortadan kaldırılmasını sağlamaktadır.

Düzeltilme, devrolan KDV'de azalma meydana getiriyorsa, bu durum pişmanlıkla beyanı gerektirmediği ve Hazine aleyhine olmadığı için sorun teşkil etmemektedir.

Düzeltilmenin indirim KDV tutarının artırılması, hesaplanan KDV tutarının azaltılması, daha önce istisna edilmeyen bir işlemin istisnaya tabi hale getirilmesi, daha küçük KDV oranı uygulanması gibi Hazine aleyhine olması halinde, vergi daireleri bu düzeltme nedeniyle düzeltilen KDV beyannamesini incelemeye sevk etmektedirler. Düzeltme işleminin bir yeminli mali müşavir raporu ile izahı sonucunda (3568 Sayılı Kanuna ilişkin 20 no.lu Tebliğ) veya kendiliğinden vergi dairesi müdürünün düzeltme gerekçelerini anlayıp haklı bularak incelemeye sevke ihtiyaç duymaması halinde incelemeye sevk işlemine gerek kalmamaktadır.

KDV beyannamelerinin düzeltilmesinde yaşanan önemli sorunlardan biri de devrolan KDV'si bulunan mükelleflerin geçmişteki bir aya ait KDV beyannamesini düzelttiğinde, bu düzeltmenin devrolan KDV'yi değiştirmesi, bu değişikliğin ise zincirleme olarak izleyen aylara ait devir KDV'lerinin değiştirilmesi gereğini ortaya çıkarmasıdır.

Bu yazımızda; düzeltme işleminin, zincirleme olarak çok sayıda beyannamede yapılması yerine sadece ödeme çıkan aylarda yapılarak sorunun çözülmesi imkanını sağlayan ve çok isabetli bulduğumuz bir mukteza ele alınmıştır.

2. ZİNCİRLEME OLARAK ÇOK SAYIDA KDV BEYANNAMESİ DEĞİŞİKLİĞİNİ GEREKTİREN OLAY ÖRNEKLERİ :

Şahit olduğumuz bir olayda vergi dairesi, mükellefin 2006 yılı Mart ayında indirdiği KDV'lerden bir kısmını, bu indirimin dayandığı faturayı kesen firmanın kodda yer aldığı gerekçesiyle, indirimler arasından çıkarmasını istemiştir.

Mükellef bu isteği yerine getirmeyi kabul etmiş fakat tekstilde KDV oranının düşürülmesi nedeniyle 2006 Mart ayından beri sürekli devrolan KDV'si olduğu için, bir aydaki rakamın düzeltilmesi yüzünden, izleyen 36 aya ait beyannameyi değiştirme durumuyla karşılaşmıştır. Olaya müdahalemiz sonucunda ve aşağıda belirttiğimiz muktezaya konu anlayış sayesinde söz konusu düzeltme işlemi, sadece 2009 Mart ayı beyannamesinde, bu beyannamedeki öndeki dönemden devren gelen KDV'nin, indirimler arasından çıkarılması istenen KDV kadar küçültülmesini sağlamak suretiyle yapılabilmiştir.

Yine şahit olduğumuz bir olayda, 2008 yılı düşük orandan kaynaklanan yıllık KDV iade hakkını, Mayıs 2009 ayı KDV beyannamesinde gösteren mükelleften, Ocak 2008 ayındaki vergi dairesince kabul edilmeyen bir indirim gerekçesiyle Ocak 2008- Mayıs 2009 aralığındaki 17 ayın beyannamesinin düzeltilmesi istenmiştir. Yine aşağıda yer verdiğimiz isabetli mukteza sayesinde sadece Mayıs 2009 ayı KDV beyannamesi düzeltilmek suretiyle mesele halledilmiştir.

3. ZİNCİRLEME DÜZELTİLMESİ GEREKEN AY BEYANNAMELERİNDE DÜZELTME SONUCU ÖDENECEK KDV ÇIKMAYACAK İSE, DÜZELTME İŞLEMİNİN SADECE ÖDEME ÇIKAN AY VEYA SON AY BEYANNAMESİNDE YAPILABİLECEĞİ YÖNÜNDEKİ İSABETLİ MUKTEZA:

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 1.2.2006 tarih ve 648 sayılı muktezaya konu olayda mükellef, Ağustos 2005 ayı için verdiği KDV beyannamesinde KDV iade talebinde bulunmuş, fakat bu talepten sonra ortaya çıkan 2005/Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında yüklenilmiş olduğu halde ilgili aylarda indirim konusu yapmadığı dolayısıyla iade hesabına girmeyen KDV'ler bulunduğunu fark ederek düzeltmenin nasıl yapılacağını sormuştur.

Muktezada iade hakkı doğuran işlemlerle ilgili olarak iade talebinden sonra ortaya çıkan KDV yüklenimlerinin düzeltme yoluyla iade talebine eklenebileceği belirtildikten sonra, şu cümlelere yer verilmiştir :

“Bu nedenle, mükellefin 2005/Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos dönemlerinde yüklendiği vergileri bu dönemlere ait KDV beyannamesinde indirim konusu yapması indirim konusu yapılmayan vergilerin ise sonraki döneme devredilerek hizmetin yapıldığı 2005/Ağustos döneminde iade olarak talep etmesi gerekmektedir.

Ancak mükellefin tek tek düzeltme beyannamesi vermesi yerine düzeltilmeye konu beyannamelerde ödenecek vergi çıkmaması şartıyla tek bir düzeltme beyannamesi vermesi, ödenecek vergi çıkması halinde ise her dönem için ayrı ayrı düzeltme beyannamesi vermesi gerekmektedir.”

Bu muktezaadaki anlayışa uygun bir örnek verelim :

Mükellef, Kasım 2008 KDV beyannamesindeki indirim tutarının mükerrer indirim nedeniyle 18.000 TL hatalı (fazla) olduğunu, 5 Haziran 2009 günü fark etmiştir. Bu mükellefin;

- Kasım 2008 KDV beyanında 65.000 TL devrolan KDV
- Aralık 2008 KDV beyanında 44.000 TL devrolan KDV
- Ocak 2009 KDV beyanında 33.000 TL devrolan KDV
- Şubat 2009 KDV beyanında 10.000 TL ödenecek KDV

bulunmaktadır.

Düzeltilme işlemi Kasım'dan itibaren zincirleme yapıldığında, Kasım, Aralık ve Ocak aylarındaki devrolan KDV'ler 18.000'er lira azalacak olmakla beraber bu azalışlar mali sonuç doğurmayacağına göre, sadece Şubat 2009 ayı için pişmanlıkla bir düzeltme beyannamesi verilerek 10.000 TL'lik ödenecek KDV'nin 28.000 TL'ye çıkarılması, 18.000 TL'lik KDV ile buna ait pişmanlık zammının yasal süre içinde ödenmesi yeterlidir.

4. SONUÇ:

Geçmiş aylara ait KDV beyannamelerinin muhtelif nedenlerle düzeltilmesi gerekebilmektedir.

Düzeltilmenin yapılması gereken ayda ve izleyen aylarda bu düzeltme sadece devrolan KDV'nin azalmasına veya çoğalmasına neden oluyorsa, düzeltme işleminin ödeme veya iade çıkan ilk ayda yapılması yeterlidir.

Hatalı aydan beri hiç ödeme veya iade çıkmamışsa düzeltme işleminin yeni verilecek olan beyannamede, önceki dönemden devren gelen KDV tutarını değiştirmek suretiyle yapılabileceği görüşündeyiz.

KDV beyannameleri ile ilgili düzeltmeler yapılırken internet vergi dairesi kayıtlarına yeterli izahat konulmalı veya gerekirse düzeltme detayları dilekçe ile vergi dairesine bildirilmelidir.